

СЕКЦІЯ «РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

Богач В.О.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Актуальною проблемою в Україні на сучасному етапі є неплатоспроможність багатьох підприємств, що може привести їх до банкрутства. Для здійснення певних змін в господарстві, які б підвищували їх економічний потенціал, потрібно налагодити адекватний антикризовий механізм управління, за допомогою якого можна було б покращити ефективність виробництва. Необхідна система управління як економікою в цілому, так і кожним підприємством окремо з урахуванням його специфіки, щоб попереджати їх банкрутство.

Сучасний стан управління дозволяє зробити висновок про необхідність розробки заходів щодо подолання та недопущення виникнення криз в діяльності українських підприємств. Заходами щодо подолання незадовільного стану підприємств в Україні є: реструктуризація діяльності та кредиторської заборгованості; розвиток, поряд з основним, інших видів діяльності; організація управлінського обліку за кожним видом діяльності й за виконавцями; введення гнучкої системи нормування витрат; створення ефективної системи стимулювання праці працівників. Вищезазначені заходи є найбільш актуальними та популярними антикризовими заходами в сучасній Україні [1, с. 28].

Відмітимо, що питання антикризового менеджменту неодноразово досліджувалося як національними, так і іноземними науковцями. У різних аспектах свої роботи по даному питанню присвятили: А. С. Гальчинський, Л.М. Каліна, М. І. Пірен, Г. І. Ханов, А. Д. Чернявський, З. Є. Шершньова, А. М. Штангрет та ін.

Формування стабільних виробничих об'єктів української економіки та її подальший сталий розвиток невід'ємно пов'язаний із заходами антикризового управління. На даний час простежується дотримання сукупності характеристик діючих систем антикризового управління підприємствами реального сектора економіки України. Варто зазначити, що діючі на підприємствах системи управління спрямовані, перш за все, на функціонування в стабільних економічних умовах, є досить продуктивними в умовах сприятливої економічної ситуації та мало придатними до розв'язання виробничих і фінансових проблем в період сталості чи спаду на найбільших світових ринках

товарів і послуг. На практиці реакція менеджменту українських підприємств на зниження ділової активності на світовому й вітчизняному ринках, погіршення параметрів зовнішнього середовища, обмежується, переважно, фрагментарними, оперативними діями, що коректують окремі виробничі, економічні та інституційні процеси в рамках підприємств та виробничих комплексів. Антикризові заходи, що вживаються відрізняються, як правило, непослідовністю, спрямовані не стільки на ліквідацію причин криз, скільки на усунення їх найбільш очевидних наслідків, слабо систематизовані, застосовуються із значним запізненням [1, с. 148]. Також, актуальною проблемою є те, що низька ефективність антикризових заходів в значній мірі пов'язана з недостатньою розробленістю теоретичних положень, що відображають сутність, причини, чинники криз, які обумовлюють характер криз систем економіки підприємств, зміст антикризового управління, специфіку управління підприємствами на певних фазах його власного циклу.

Окрему увагу варто приділити пандемії та питанню антикризового менеджменту під час таких глобальних світових криз. Виходячи із ситуації, яка склалася в 2020 р., практика показала, що на сьогодні жодна глобальна установа та в цілому держава попри наявність у штаті ряду антикризових спеціалістів не змогла передбачити глобальну кризу, як наслідок більшість були на межі банкрутства, а у випадку держави – дефолту. Антикризове управління в умовах пандемії, як управління підприємством, спрямоване на подолання або відвертання кризового стану, що проявляється в неплатоспроможності, банкрутстві, збитковості в умовах адаптації до карантину. Воно має на увазі також прогнозування кризових ситуацій і розробку стратегій їх стримування і випередження, а в умовах самої кризи – нейтралізацію або мінімізацію його наслідків.

При формуванні систем антикризового управління, частіше за все, підприємствами використовуються моделі оцінки фінансово-економічного стану, які мало відображають галузеву і регіональну специфіку, слабо виражають конкретні дії, спрямовані на вдосконалення техніко-технологічних процесів, організаційних основ їх взаємодії з зовнішнім середовищем. Зауважимо, що доволі часто механізм управління, спрямований на розв'язання кризових ситуацій на підприємствах реального сектора економіки, фактично орієнтований тільки на дії в умовах майбутнього, вірогідного або фактичного банкрутства [2].

Висновок. У процесі дослідження даної теми ми дійшли висновку, що питання ефективного антикризового управління є доволі складним та важливим процесом. При цьому, сучасний стан управління дозволяє зробити висновок про необхідність розробки заходів щодо подолання та недопущення виникнення криз в діяльності українських підприємств. Особливої уваги набуває попередньо зазначене в сучасних умовах, в період всесвітньої коронавірусної пандемії.

Список використаних джерел:

1. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посібн. К. Центр учбової літератури, 2009. 568 с.
2. Костецька Л. М. Антикризовий менеджмент у державному управлінні : *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. Серія : Державне управління. 2016. № 4. С. 87-92. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2016_4_14 (дата звернення 01.10.2021 року).

Науковий керівник: **Сіренко Н.М.**, *д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна*

Боднар О.А.

канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Миколаївський національний аграрний університет

Казновська І.Д.

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ПОЗАБЮДЖЕТНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (ОТГ)

Стійкий розвиток економіки, відродження конкурентоспроможних виробництв, повноцінне використання потенціалу області та зростання рівня життя населення вимагає відповідних вкладень у виробничу і соціальну сферу. На разі проблематика обмеженості бюджетних коштів, спонукає органи місцевого самоврядування, підприємства та установи комунальної власності до пошуку інших альтернативних позабюджетних способів фінансування.

Досліджуючи праці науковців з даного питання, можемо погодитися, що необхідний обсяг доходів не дає реальних можливостей місцевій владі бути фінансово незалежною та мати вплив на соціально-економічні процеси у регіонах [1]. Однією із проблем також виступає неспроможність підготовки якісних інвестиційних проєктів для отримання коштів державної підтримки та коштів міжнародної допомоги. Причиною цього є відсутнє належне кадрове забезпечення органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад, спостерігається недостатність кваліфікації службовців місцевого самоврядування для виконання нових функцій, що призводить до неефективного використання ресурсів територіальних громад.

Залучення інвестицій в ОТГ сприятиме зниженню навантаження на бюджетне фінансування та забезпечить покращення стану конкурентоспроможності проєктів розвитку громад, які в свою чергу